

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Dedičstvo](#) > [Dedičské Právo](#) > [Germany](#)

Dedičské právo

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Nemecko

Tento informačný list bol vypracovaný spolu s [Radou notárstiev EÚ](#) (Rada notárstiev Európskej únie, CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Závet možno vyhotoviť v jednej z dvoch foriem: ako vlastnoručný závet alebo ako verejný závet.

Vlastnoručný závet môžu spísať len osoby, ktoré dosiahli vek 16 rokov [§ 2229 ods. 1 *Bürgerlichen Gesetzbuchs* (BGB), nemeckého občianskeho zákonníka], a musí byť celý napísaný a podpísaný vlastnoručne závetcom. Ak bol závet napísaný na písacom stroji alebo počítači, alebo ak chýba podpis, alebo ak bol napríklad nahraný na magnetofónovej páske, závet je neplatný, čo má za následok, že na dedičstvo majú nárok len zákonní dedičia, ak neexistuje iný platný závet s iným ustanovením o dedení. Z dôkazných dôvodov je takisto veľmi dôležité, aby bol závet podpísaný celým menom osoby, t. j. menom a priezviskom, aby nemohlo dôjsť k omylu o tom, kto závet spísal. Na záver sa dôrazne odporúča, aby bolo v závete uvedené, kedy a kde bol napísaný. Je to dôležité, pretože novým závetom sa môže úplne alebo čiastočne zrušiť predchádzajúci závet. Ak v jednom alebo dokonca v oboch závetoch chýba dátum, často sa nevie, ktorý závet je novší, a teda platný.

Spoločný závet môžu spísať aj manželské páry alebo partneri v registrovanom partnerstve. V takom prípade musia závet podpísať obaja, pričom závet musí byť napísaný spoločne alebo vlastnoručne jedným z manželov alebo partnerov.

Každý, kto chce mať istotu, že sa pri spisovaní závetu nepomýli, by mal spísať verejný závet – nazývaný aj notársky závet. To sa robí tak, že závet sa ústne vyhlási notárovi a ten ho spíše písomne alebo sa spíše písomne a odovzdá notárovi.

Dedičská zmluva sa musí uzavrieť pred notárom za súčasnej prítomnosti oboch strán.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Aby sa predišlo riziku, že vlastnoručne napísaný závet bude po smrti ukrytý, stratený alebo zabudnutý, často sa odporúča (nie však povinne) uložiť závet do úradnej úschovy na miestnom súde (*Amtsgericht*) – alebo do osobitnej úradnej úschovy. Notársky závet sa vždy uchováva v osobitnej úradnej úschove. To isté platí pre dedičskú zmluvu, pokiaľ zmluvné strany nevyhlásia osobitnú úradnú starostlivosť; ak tak zmluvné strany urobia, listina zostáva v úschove notára. Bezpečne uchovávané závety a dedičské zmluvy sa otvárajú po smrti osoby, ktorá v nich stanovila nakladanie s majetkom pre prípad svojej smrti [v zákone označovaný ako „závetca“ („*Erblasser*“)].

Dokumenty v úradnej úschove sa od 1. januára 2012 registrujú elektronicke v Centrálnom registri závetov (*Zentrales Testamentsregister*) pri Spolkovej notárskej komore (*Bundesnotarkammer*). Zaznamenávajú sa len informácie potrebné na zistenie toho, kde sa nachádza naloženie s majetkom pre prípad smrti (informácie

o úradnej úschove). Obsah nakladania s majetkom pre prípad smrti sa nezaznamenáva v Centrálnom registri závetov. V prípade naloženia s majetkom pre prípad smrti, ktoré bolo vyhotovené pred týmto dátumom a uložené do úradnej úschovy, sa do registra preniesli relevantné údaje z matričných úradov.

Spolková notárska komora ako matričný orgán prijíma oznámenia o všetkých úmrtiach v domácnosti a na účely otvorenia nakladania s majetkom pre prípad smrti v úradnej úschove informuje deponitára o úmrtí a príslušný súd pre dedičské konanie (*Nachlassgericht*) o tom, či a ktoré úmrtia sú registrované a kde sa dispozície pre prípad smrti nachádzajú v úradnej úschove.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Najbližší príbuzný môže byť vydedený na základe závetu. Situácia, v ktorej pozostalý manžel (-ka), deti a deti detí alebo rodičia (ktorí by boli zákonnými dedičmi, ak by závet neexistoval) nedostanú žiadne dedičstvo, sa však vždy považovala za nespravodlivú. Vzhľadom na štátom uznané a právne odôvodnené prevzatie vzájomnej zodpovednosti sa to isté vzťahuje aj na pozostaleho partnera registrovaného partnerského zväzku osôb rovnakého pohlavia. Z tohto dôvodu zákonodarca zaručuje tejto úzko vymedzenej skupine osôb tzv. povinný podiel (*Pflichtteil*). Oprávnení na povinný podiel majú voči dedičom nárok na peňažné plnenie vo výške polovice hodnoty zákonného dedičského podielu.

Napríklad: Zosnulú prežil jej manžel, s ktorým žila v zákonom majetkovom režime oddeleného nadobúdania majetku s vyrovnaním prírastkov (*Güterstand der Zugewinnngemeinschaft*) (v rámci ktorého si každý z manželov zachová vlastníctvo svojho majetku, ale spoločný čistý majetok manželov nahromadený počas manželstva sa rozdelí rovnakým dielom), a dcéra. Závetkyňa vo svojom závete ustanovila svojho manžela za jediného dediča. Hodnota majetku je 100 000 EUR. Povinný podiel dcéry je $\frac{1}{4}$ (pričom jej zákonný podiel je $\frac{1}{2}$; rovnaký ako manžela, ktorý žil so závetkyňou v režime oddeleného nadobúdania majetku s vyrovnaním prírastkov). Na určenie výšky peňažnej pohľadávky sa povinný podiel musí vynásobiť hodnotou majetku v čase dedenia. Dcéra si preto môže voči manželovi uplatniť nárok na povinný podiel vo výške 25 000 EUR ($\frac{1}{4} \times 100\,000$ EUR).

Závetca nemôže zmať nárok na povinný dedičský podiel tým, že do závetu zahrnie príjemcov povinného dedičského podielu, ale určí im menej ako polovicu ich zákonného dedičského podielu. V tomto prípade má príjemca povinného dedičského podiel nárok na ďalší povinný podiel do výšky polovice hodnoty zákonného dedičského podielu (*Pflichtteilsergänzungsanspruch*, nárok na ďalší povinný podiel).

Napríklad: Závetca vo svojom závete ustanovil za svojich dedičov svoju manželku (s ktorou žil v režime oddeleného nadobúdania majetku s vyrovnaním prírastkov) a svoju dcéru tak, že žene patrí $\frac{7}{8}$ a dcére $\frac{1}{8}$. Hodnota majetku je 800 000 EUR. Povinný podiel dcéry je $\frac{1}{4}$ (= 200 000 EUR). Keďže však už v závete dostala 100 000 EUR ($\frac{1}{8}$ z 800 000 EUR), má nárok na ďalší povinný podiel na pokrytie chýbajúcej hodnoty (100 000 EUR).

Nároky na povinný podiel sa musia uplatniť do troch rokov od okamihu, keď sa oprávnené osoby z povinného podielu dozvedeli o vzniku dedičstva a o nakladaní, ktoré sa ich týka, najneskôr však do tridsiatich rokov od dedičstva.

Dedičia môžu požadovať odklad nároku na povinný podiel, ak by im okamžité plnenie spôsobilo neprimerané ťažkosti. Ako príklad sa v zákone uvádza prípad, že by sa inak musel predať rodinný dom. Je však potrebné primerane zohľadniť záujmy príjemcu povinnej časti. Odklad znamená, že povinný podiel sa nemusí vyplatiť okamžite. O tom, ako dlho môže byť povinný podiel odložený, či a aké zabezpečenie pohľadávky na povinný podiel je potrebné, musí rozhodnúť súd v každom jednotlivom prípade.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak nie je zanechaný závet alebo dedičská zmluva, uplatňuje sa dedenie zo zákona.

Podľa nemeckého dedičského práva dedia v zásade len príbuzní, t. j. osoby, ktoré majú spoločných rodičov, starých rodičov, prastarých rodičov, ale aj vzdialenejších spoločných predkov. Príbuzní v tomto zmysle, a teda

vylúčení zo zákonného dedenia, nie sú príbuzní: napr. svokra, zať, nevlastný otec, nevlastná dcéra, teta z manželstva, strýko z manželstva, pretože poručiteľ s nimi nemal spoločných predkov. Príbuzenský vzťah môže byť aj dôsledkom adopcie (osvojenia v detstve).

Tým sa totiž v zásade vytvára komplexný právny vzťah príbuzenstva k osvojiteľom a ich príbuzným so všetkými právami a povinnosťami. Osvojené deti sú preto vo všeobecnosti zrovnoprávnené s prirodzenými deťmi (v prípade osvojenia plnoletých „detí“ môžu existovať určité osobitosti).

Manželia predstavujú výnimku zo zásady príbuzenského dedenia (*Verwandtenerbfolge*). Síce spravidla nie sú navzájom príbuzní, t. j. nemajú spoločných predkov, ale majú vlastné dedičské právo vo vzťahu k svojmu manželovi (-ke). Ak sú manželia rozvedení, dedičské právo neexistuje. Za určitých podmienok sa to vzťahuje aj na manželov žijúcich oddelene.

Partneri v registrovanom partnerstve sú z hľadiska dedičského práva rovnocenní manželom. Naopak, zákonné dedičské právo nie je stanovené pre iné páry žijúce v spoločnej domácnosti.

Dedenie príbuzných:

Nie všetci príbuzní majú nárok na dedičstvo rovnakým spôsobom. Zákon ich rozdeľuje na dedičov rôzneho stupňa:

Prvý stupeň

Medzi dedičov prvého stupňa patria len potomkovia zosnulého, t. j. deti, vnuci, pravnuci atď.

Nemanželské deti patria medzi zákonných dedičov svojich matiek a otcov, ako aj príslušných príbuzných. Výnimka sa vzťahuje na prípady dedenia, keď závetca zomrel pred 29. májom 2009, ak sa nemanželské dieťa narodilo pred 1. júlom 1949.

Pokiaľ niekto patrí do tejto skupiny obzvlášť blízkych príbuzných, všetci vzdialenejší príbuzní odchádzajú s prázdnyimi rukami a nemôžu sa podieľať na dedičstve.

Napríklad: Závetca má dcéru a viacero synovcov a neterí. Synovci a netere nezdedia nič.

Deti detí (t. j. vnuci, pravnuci atď.) môžu spravidla niečo zdediť len vtedy, ak ich rodičia už zomreli alebo sami dedičstvo odmietli.

Napríklad: Po zosnulom zostali dcéra a tri vnúčatá, ktoré pochádzali od syna, ktorý už zomrel. Dcéra dostane polovicu dedičstva, zatiaľ čo vnúčatá sa musia podeliť o druhú polovicu – konkrétne o tú, ktorá by pripadla ich otcovi. Každý vnuk/vnučka teda dostane $\frac{1}{6}$ dedičstva.

Druhý stupeň

Dediči druhého stupňa sú rodičia zosnulého a ich deti a deti ich detí, t. j. súrodenci a synovci a netere závetcu. Aj v tomto prípade deti rodičov poručiteľa dedia len v rozsahu, v akom rodičia poručiteľa už zomreli. Potom prevezmú dedičstvo po svojom zosnulom otcovi alebo matke.

Príbuzní druhého stupňa môžu zdediť len vtedy, ak neexistujú príbuzní prvého stupňa.

Napríklad: Závetca zanecháva neter a synovca. Sestra a rodičia zomreli predčasne. Neter a synovec teda zdedia po $\frac{1}{2}$.

Tretí a ďalšie stupne

Do tretieho stupňa patria starí rodičia a ich deti a deti ich detí (teta, strýko, bratranec atď.), do štvrtého stupňa patria prarodičia a ich deti a deti ich detí atď. Dedenie sa v zásade riadi rovnakými pravidlami ako v prípade predchádzajúcich skupín. Od štvrtého stupňa však platí, že ak potomkovia starých rodičov zomreli, potomkovia týchto potomkov už nededia; najbližší príbuzní teraz dedia sami [v tomto okamihu dochádza k prechodu od dedenia v parentele (*Erbfolge nach Stämmen*), v rámci ktorého sa prechádzajú jednotlivé zostupné línie (parentely) od predka, až kým sa nenájde dedič, k systému založenému na stupni príbuzenstva (*Gradualsystem*),

v rámci ktorého sa určí najbližší príbuzný na základe stupňa príbuzenstva].

Vždy platí: Stačí, aby bol nažive len jeden príbuzný z predchádzajúceho stupňa a všetci možní dedičia nasledujúceho stupňa sú vylúčení.

Manželia a registrovaní partneri

Pozostalý manžel (-ka) alebo registrovaný (-á) partner (-ka) sa bez ohľadu na príslušný majetkový režim manželov považuje za zákonného dediča a má nárok na $\frac{1}{4}$ dedičstva popri potomkoch, $\frac{1}{2}$ popri príbuzných druhého stupňa (t. j. rodičia, súrodenci, synovci alebo netere závetcu), ako aj popri starých rodičoch.

Ak manželia alebo registrovaní partneri žili v „v režime oddeleného nadobúdania majetku s vyrovnáním prírastkov“ (čo je štandardný režim, pokiaľ sa manželia nedohodli na inom režime majetku v rámci predmanželskej alebo pomanželskej zmluvy), vyššie uvedený podiel sa zvyšuje o $\frac{1}{4}$. To isté platí aj pre registrovaných partnerov.

Ak neexistujú žiadni príbuzní prvého alebo druhého stupňa a ani starí rodičia, celé dedičstvo získa pozostalý manžel/registrovaný partner.

Napríklad: Závetcu prežila jeho manželka (s ktorou žil v režime oddeleného nadobúdania majetku s vyrovnáním prírastkov) a jeho rodičia. Manželka dostane $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$) a rodičia – ako dedičia druhého stupňa – dostanú každý $\frac{1}{8}$ dedičstva. Okrem toho, ak sú ostatní dedičia príbuznými druhého stupňa, ako v tomto prípade, alebo starými rodičmi, má manželka nárok na to, čo sa v nemčine nazýva „*Großer Voraus*“, čo je prednostné právo, ktoré vo väčšine prípadov zahŕňa všetko zariadenie domácnosti a svadobné dary (ak sú ostatní dedičia príbuzní prvého stupňa, pozostalý (-á) manžel (-ka), ktorý (-á) dedí ako zákonný dedič, má nárok na tento majetok len v rozsahu, v akom ho potrebuje na riadne vedenie domácnosti).

Zákonné dedičské právo štátu:

Ak neexistuje manžel/manželka, registrovaný partner/partnerka ani žiadna iná osoba v príbuzenskom vzťahu so závetcom, zákonným dedičom sa stáva štát. Jeho zodpovednosť je v zásade obmedzená na majetok.

Ďalšie informácie okrem iného o naložení s majetkom pre prípad smrti, práve na povinný podiel a dedení zo zákona nájdete v brožúre „*Erben und Vererben*“ (Dedenie a závety), ktorú vydalo Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ktorá je dostupná [online](#), výlučne v nemčine.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

V zásade je za dedičské veci zodpovedný súd pre dedičské konanie pri okresnom súde v mieste posledného obvyklého pobytu závetcu v Nemecku.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Odmietnutie dedičstva sa robí vyhlásením na dedičskom súde; vyhlásenie musí byť vyhotovené a zaznamenané na dedičskom súde alebo predložené po overení notárom (ďalšie podrobnosti nájdete v časti 8).

Vyhlásenie o prijatí nie je viazané na konkrétnu formu a jeho doručenie je potrebné potvrdzovať. Nevyužitie uplynutie lehoty na vydanie rozhodnutia sa považuje za prijatie.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Prijatie alebo odmietnutie dedičstva sa vykoná vyhlásením dotknutej osobe. Môže to byť dedič alebo odkazovník, tzv. podzákonný dedič (*Untervermächtnis*).

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí povinného podielu nie je v nemeckom dedičskom práve upravené.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Čítanie závetov:

Naloženie s majetkom pre prípad smrti predložené dedičskému súdu alebo vyzdvihnuté z úradnej úschovy úradne otvorí dedičský súd po smrti závetcu. Dedičia sú o tom informovaní z úradnej moci.

Konanie o vydanie osvedčenia o dedičstve:

Osvedčenie o dedičstve je osvedčenie vydané dedičským súdom, v ktorom sa uvádza osoba dediča, rozsah dedičského práva a v príslušných prípadoch sa v ňom môže určovať aj následné dedenie alebo vykonanie závetu. Podľa nemeckého dedičského práva sa dedič alebo dedičia okamžite stávajú právnymi nástupcami závetcu, a to v zásade so všetkými právami a povinnosťami [zásada univerzálneho dedenia alebo univerzálneho prevodu majetku (*Gesamtrechtsnachfolge*)]. V osvedčení o dedičstve sa môže uvádzať len dedičstvo, podiel príjemcu a prípadné obmedzenia nakladania s majetkom podľa dedičského práva; nemôžu sa v ňom uvádzať jednotlivé položky majetku. Uvedenie jednotlivých položiek majetku nie je potrebné, pretože ak je dedičov viac, automaticky sa považujú za spoluvlastníkov, ktorí nesú všetky práva a povinnosti závetcu. Dedičský súd vydá osvedčenie o dedičstve na základe žiadosti. V žiadosti sa musí preukázať správnosť informácií požadovaných zákonom alebo sa musí namiesto prísahy potvrdiť, že správnosti informácií nič nebráni. Potvrdenie namiesto prísahy sa môže vykonať pred notárom alebo súdom, pokiaľ táto právomoc nebola podľa zemskeho práva prenesená výlučne na notárov.

Vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve (*Nachlasszeugnis*):

Zákonom o medzinárodnom dedičskom konaní (*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz*) sa upravuje konanie o vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve. Európske osvedčenie o dedičstve je osvedčenie o dedičstve, ktoré je platné takmer v celej Európskej únii (EÚ) (s výnimkou Dánska a Írska). Na požiadanie ho vydáva aj dedičský súd vo forme overenej kópie s obmedzenou platnosťou. Cieľom osvedčenia je najmä zjednodušiť konanie o dedičstve v rámci EÚ. Podľa zásady univerzálneho dedenia so všetkými právami a povinnosťami závetcu sa v európskom osvedčení o dedičstve podľa nemeckého práva neuvádzajú jednotlivé položky majetku (viac informácií nájdete v časti o osvedčení o dedičstve vyššie). Ak mal závetca v čase úmrtia právo na nehnuteľný majetok v inom členskom štáte, podľa nemeckého práva sa v európskom osvedčení o dedičstve zaznamená, že všetky práva a povinnosti týkajúce sa tohto nehnuteľného majetku prechádzajú okamžite a bez výnimky na zákonného dediča (zákonných dedičov). Pri prevode takéhoto majetku nie je potrebné a ani možné uvádzať v európskom osvedčení o dedičstve podrobné údaje o nehnuteľnostiach.

Rozdelenie majetku:

Ak dedičstvo pripadne viacerým dedičom, stáva sa spoločným majetkom dedičov. Preto môžu spoludedičia spoločne nakladať len s jednotlivými predmetmi dedičstva, napr. predáť nepotrebné auto poručiteľa. Dedičstvo musia spravovať spoločne. To často spôsobuje ťažkosti, najmä ak dedičia žijú ďaleko od seba a nedokážu sa dohodnúť. Toto „nútené spoločenstvo“ (*Zwangsgemeinschaft*) je zvyčajne veľmi nevýhodné a každý dedič môže v zásade požiadať o zrušenie tohto spoločenstva tým, že požiada o rozdelenie dedičstva. Hlavnou výnimkou v tomto smere je, keď závetca v závete vylúči rozdelenie majetku na určitý čas, napr. v záujme zachovania prevádzky rodinného podniku.

Ak závetca vymenoval vykonávateľa, jednou z jeho úloh je rozdelenie dedičstva. V opačnom prípade je rozdelenie dedičstva úlohou dedičov. Pri tomto procese môžete využiť pomoc notára. Ak sa dedičia napriek sprostredkovaniu notára nedokážu dohodnúť, jedinou možnosťou je podať žalobu podľa občianskeho práva.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Podrobnosti o právnom nástupníctve nájdete v oddiele 4.

Ak zosnulý zanechal závet, tento má prednosť pred ustanoveniami o dedení zo zákona. V dôsledku toho dedia teda len tí, ktorí sú uvedení v závete, za predpokladu, že závetca vo svojom závete naložil s celým majetkom. Podrobnosti o príjemcoch povinného podielu nájdete v oddiele 3.

Dedičstvo prechádza na dediča alebo dedičov zo zákona po smrti závetcu na základe zásady automatického nadobudnutia dedičstva (*Grundsatz des Vonselbsterwerbs der Erbschaft*). Dedičia však môžu dedičstvo odmietnuť (pozri oddiel 8 nižšie).

Závetca môže v závete nariadiť aj odkazy, napr. odkázanie jednotlivých predmetov dedičstva alebo určitých peňažných súm konkrétnym osobám. Príjemcovia odkazu (tzv. odkazovníci) sa potom nestávajú dedičmi, ale majú nárok voči odporcovi získať z dedičstva to, čo je stanovené v závete (pozri oddiel 5.3 vyššie).

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Odmietnutie dedičstva:

Dedičia nezodpovedajú za záväzky dedičstva (*Nachlassverbindlichkeiten*), ak sa do stanovenej lehoty vzdali dedičstva. Vo všeobecnosti príslušný dedič musí odmietnuť dedičstvo do šiestich týždňov po tom, ako sa dozvedel o vzniku dedičstva a o základe pre svoje postavenie dediča, a to podaním oficiálneho vyhlásenia na dedičský súd. Uskutočňuje sa buď písomne na súde, alebo vo verejne overenej forme. V prípade overenia stačí list, ale podpis dediča musí byť notársky overený. Zrieknutie sa dedičstva a jeho prijatie sú zvyčajne záväzné.

Zodpovednosť pri prijatí dedičstva:

Ak dedičia dedičstvo prijímú, zo zákona nasledujú v stopách poručiteľa. To znamená, že dedia aj dlhy, za ktoré musia v zásade zodpovedať vlastným majetkom.

Dedičia však môžu obmedziť svoju zodpovednosť za zdedené dlhy na tzv. zákonné dedičstvo (*Erbmasse*). To znamená, že prípadní veritelia, ktorým bol zosnulý dlžníkom, môžu vymáhať svoje straty zo zákonného dedičstva, ale vlastný majetok dedičov zostáva chránený pred tretími stranami. Toto obmedzenie zodpovednosti môžu dedičia získať jedným z dvoch spôsobov: Môžu buď podať na dedičský súd žiadosť o správu dedičstva v mene veriteľov alebo požiadať miestny súd, ktorý má právomoc konať ako konkurzný súd o začatie konkurzného konania v súvislosti s dedičstvom.

Ak majetok nepostačuje ani na pokrytie nákladov na správu dedičstva alebo konkurzné konanie, dedičia môžu ešte dosiahnuť obmedzenie zodpovednosti. Ak si veriteľ uplatní pohľadávku, môže sa odvolávať na nedostatok majetku. Dedičia potom môžu odmietnuť splniť záväzky z dedičstva v rozsahu, v akom je dedičstvo nedostatočné. Musia sa však vzdať existujúceho majetku v prospech veriteľov.

Ak sa dedičia chcú len vyhnúť tomu, aby boli konfrontovaní s dlhmi, ktoré neočakávali, stačí začať tzv. konanie týkajúce sa verejného oznámenia (*Aufgebotsverfahren*), v rámci ktorého môžu dedičia podať na dedičský súd žiadosť, v ktorej všetkých veriteľov závetcu požiadajú, aby do určitej lehoty oznámili súdu, čo im závetca ešte dlhuje. Ak veriteľ neprihlási svoje pohľadávky včas, musí sa uspokojiť s tým, čo napokon z pozostalosti zostane. Konanie týkajúce sa verejného oznámenia môže zároveň dedičom objasniť, či existuje dôvod na ustanovenie úradnej správy dedičstva podaním návrhu na správu dedičstva alebo vyhlásenie konkurzu v súvislosti s dedičstvom.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľnosti?

Podľa zásady automatického nadobudnutia (*Vonselbsterwerbs*, pozri bod 7) dedič vlastníka pozemku nadobúda vlastníctvo pozemku v okamihu, keď závetca zomrie. To spôsobí, že záznam v katastri (*Grundbuch*), v ktorom je závetca stále zapísaný ako vlastník, je nesprávny. Na to, aby bol dedič vlastníka nehnuteľnosti formálne zapísaný ako vlastník v katastri nehnuteľností, je potrebné predložiť žiadosť o opravu a dôkaz o nepresnosti v katastri nehnuteľností. Oprava v katastri nehnuteľností po smrti zapísaného vlastníka si preto vyžaduje, aby žiadateľ predložil úradu katastra nehnuteľností (*Grundbuchamt*) doklad o svojom postavení dediča.

V prísne regulovanom konaní o zápise do katastra nehnuteľností možno tento dôkaz poskytnúť v zásade len

predložením osvedčenia o dedičstve alebo európskeho osvedčenia o dedičstve, v ktorom je žiadateľ uvedený ako dedič.

Ak je dedičstvo založené na naložení s majetkom pre prípad smrti obsiahnutej vo verejnej listine (v notárskom závete, dedičskej zmluve), stačí, ak sa dispozícia a záznam o jej otvorení predložia katastru nehnuteľností. V takom prípade sa nevyžaduje osvedčenie o dedičstve alebo európske osvedčenie o dedičstve.

Ak je majetok predmetom odkazu, podľa nemeckého dedičského práva nedochádza k automatickému nadobudnutiu vlastníctva. Ani odkaz podľa nemeckého práva sa teda nezapisuje do osvedčenia o dedičstve alebo európskeho osvedčenia o dedičstve. Odkazovník však môže požiadať dediča, aby na neho previedol vlastnícke právo k pozemku. Nadobudnutie vlastníctva si preto vyžaduje predloženie notárskej zápisnice preukazujúcej prevod vlastníctva majetku z dediča na odkazovníka. Ak sa uplatňuje zahraničné dedičské právo, napríklad preto, že závetca mal posledné obvyklé bydlisko v zahraničí a nezvolil si uplatniteľné právo, môže ako výnimka stačiť predloženie osvedčenia o dedičstve alebo európskeho osvedčenia o dedičstve, aj keď bol majetok poručený len formou odkazu. V závislosti od konkrétneho prípadu sa môžu vyžadovať ďalšie dokumenty. Napríklad na zápis obchodnej spoločnosti (*Handelsgesellschaft*) ako dediča je potrebný doklad o splnomocnení na zastupovanie (napr. úradný výpis z obchodného registra).

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Podľa nemeckého dedičského práva slúži správa dedičstva na odvrátenie exekúcie na vlastný majetok dedičov. Dedičský súd ju môže nariadiť len na žiadosť oprávnenej osoby (dediča, vykonávateľa, veriteľa dedičstva, nadobúdateľa dedičstva, dediča). Ak veriteľ dedičstva požiada o správu dedičstva, súd takúto správu nariadi len vtedy, ak existuje dôvod domnievať sa, že existuje riziko, že veritelia nebudú z dedičstva vyplatení v dôsledku správania alebo finančnej situácie dediča.

Správcom dedičstva je úradne určený orgán. Hoci je zodpovedný za správu celého majetku inej osoby, stále má vlastné postavenie účastníka súdneho konania v prípade právneho sporu. Úrad vykonáva v súkromnom záujme na účely správy majetku tretích osôb a na účely ochrany záujmov všetkých zúčastnených strán (dedičov a veriteľov). Správa dedičstva, vo vzťahu ku ktorej je správca oprávnený a samozrejme povinný, neslúži len na zachovanie a zväčšenie dedičstva, ale predovšetkým na uspokojenie veriteľov dedičstva. Hlavnou úlohou správcu dedičstva je upraviť záväzky z dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Okrem samotných dedičov, správcu (konkurznej) podstaty (pozri v oddiele 8) a vykonávateľa (pozri oddiel 9.3) môže byť príslušnými právomocami poverený aj opatrovník dedičstva.

Dedičský súd nariadi opatrovníctvo (*Nachlasspflegschaft*) z úradnej moci, ak vznikne jeho aktuálna potreba v čase, keď nie je istá osoba zodpovedného dediča alebo to, či dedičstvo prijal. Opatrovníctvo dedičstva slúži na zabezpečenie a zachovanie dedičstva v záujme neznámych dedičov.

Rozsah činnosti opatrovníka pozostalosti určí súd pre dedičské konanie podľa príslušných potrieb konkrétneho prípadu. Môže byť široko vymedzená alebo zameraná len na správu jednotlivých predmetov dedičstva. Vo väčšine prípadov je opatrovník dedičstva poverený identifikáciou neznámych dedičov a ochranou a zachovaním dedičstva.

Opatrovníctvo pozostalosti v zásade neslúži na uspokojenie veriteľov pozostalosti, pretože je nariadené predovšetkým na ochranu dedičov. Vo výnimočných prípadoch však môže byť súčasťou povinností opatrovníka dedičstva aj plnenie záväzkov z dedičstva z prostriedkov dedičstva, ak je to potrebné na riadnu správu a zachovanie dedičstva alebo na predchádzanie škodám, najmä aby sa predišlo nákladom spôsobeným zbytočnými súdnymi spormi.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Závetca môže určiť osobu alebo osoby, ktoré budú konať ako vykonávatelia na základe dispozície pre prípad smrti. Môže takisto poveriť tretiu osobu, vykonávateľa alebo dedičský súd, aby určili osobu alebo osoby, ktoré

budú konať ako vykonávatelia. Výkon funkcie vykonávateľa sa začína v okamihu, keď vymenovaná osoba prijme úrad.

Podľa právnych predpisov je úlohou vykonávateľa vykonať závetné ustanovenia poručiteľa. Ak je dedičov viac, vykoná medzi nimi rozdelenie dedičstva.

Pozostalosť spravuje vykonávateľ. Je najmä oprávnený prevziať dedičstvo a nakladať s predmetmi dedičstva. Na druhej strane, dedičia nemôžu disponovať predmetom dedičstva, ktorý podlieha správe exekútora. Vykonávateľ je takisto oprávnený prevziať záväzky v mene pozostalosti v rozsahu, v akom je to potrebné na riadnu správu pozostalosti. Vykonávateľ je oprávnený vykonávať nakladať s predmetmi bezodplatne, len ak je to v súlade s morálnou povinnosťou, alebo s ohľadom na dobré mravy.

Závetca má však možnosť obmedziť právomoci vykonávateľa podľa vlastného uváženia v porovnaní so zákonnými ustanoveniami. Závetca má takisto právomoc určiť trvanie výkonu závetu. Týmto spôsobom sa môže obmedziť na to, aby dal vykonávateľovi pokyn len na spravovanie dedičstva a na jeho urýchlené rozdelenie. Závetca sa však môže takisto rozhodnúť, že v záвете alebo dedičskej zmluve stanoví v súvislosti s dedičstvom aj tzv. trvalé vykonávanie (*Dauervollstreckung*). V zásade možno nariadiť trvalé vykonávanie na obdobie najviac 30 rokov, počítané od dátumu dedičstva. Závetca však môže určiť, že správa bude pokračovať až do smrti dediča alebo vykonávateľa alebo do vzniku inej udalosti v osobe jedného alebo druhého. V tomto prípade môže vykonávanie závetu trvať aj dlhšie ako 30 rokov.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Na preukázanie dedičského práva sa spravidla vyžaduje osvedčenie o dedičstve alebo európske osvedčenie o dedičstve, napr. ak chce dedič previesť majetok alebo účet zosnulého na svoje meno. Osvedčenie o dedičstve alebo európske osvedčenie o dedičstve vedie k predpokladu, že dedič alebo dedičia sú totožní s osobami uvedenými na zozname a že sú viazaní obmedzeniami uvedenými v osvedčení o dedičstve alebo európskom osvedčení o dedičstve. Pri právnych úkonoch sa vychádza z dobrej viery, že údaje uvedené v osvedčení o dedičstve alebo v európskom osvedčení o dedičstve sú správne. Ak sa právny úkon uzavrie v dobrej viere s osobou uvedenou v osvedčení o dedičstve alebo európskom osvedčení o dedičstve, nevzniknú žiadne právne dôsledky, ak sa údaje v osvedčení o dedičstve alebo európskom osvedčení o dedičstve neskôr ukážu ako nesprávne. Ak existuje verejný závet (pozri vyššie), predloženie osvedčenia o dedičstve alebo európskeho osvedčenia o dedičstve môže byť v týchto prípadoch bezpredmetné.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Your Europe](#).

Podelite sa s nami o svoj [názor](#) na to, do akej miery sú pre vás tieto informácie užitočné.

■ Posledná aktualizácia: 16/03/2026

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.